

GERIATRIAA ETELÄ-
POHJANMAALLA
Keskussairaalageriatrien
tapaaminen 8.9.2005

Maria Nuotio
Geriatrian ylilääkäri
EPSHP
Seinäjoen keskussairaala

EPSHP:N VÄESTÖPOHJA JA IKÄRAKENNE

- n. 194 000 ASUKASTA JA 26 KUNTAA
- kuntaprofiili 2000-työryhmän mukaan yli 75-vuotiaiden osuus EPSHP:ssä v. 2010 6,86 % (koko maa 5,74 %)
- joissakin kunnissa yli 75-vuotiaita vuonna 2010 lähes 10 %

GERIATRISEN TOIMINNAN KÄYNNISTÄMISEN TAUSTAA

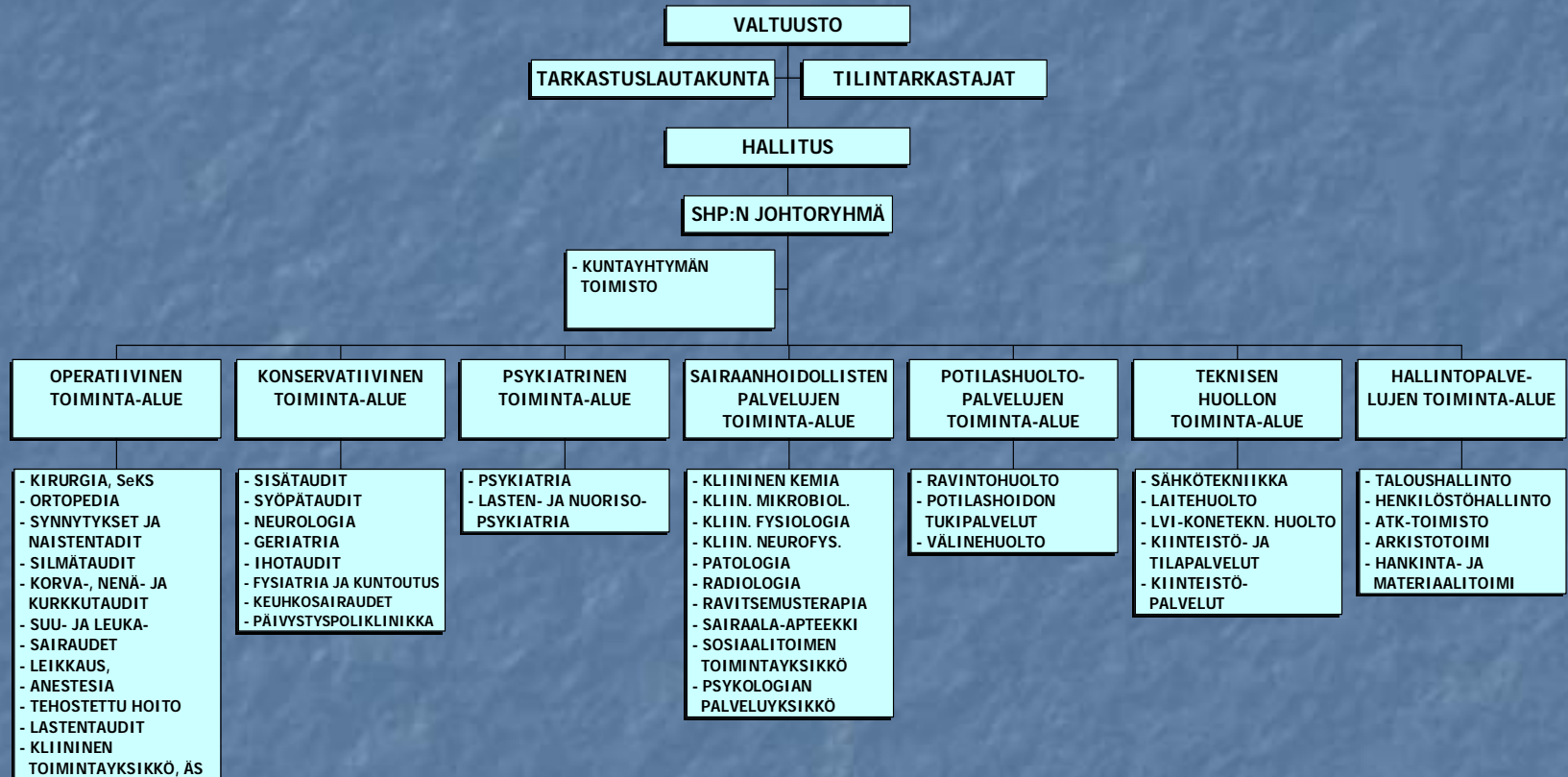
- väestön voimakas ikääntyminen Etelä-Pohjanmaalla
- sairaanhoitopiirin alueella ei aikaisemmin geriatria toimintaa erikoissairaanhoidossa eikä perusterveydenhuollossa
- geriatriksen osaamisen lisääntyvä tarve kaikkialla terveydenhuoltojärjestelmässä
- Etelä-Pohjanmaan terveysstrategiassa geriatriksen toiminnan kehittäminen valittu erääksi painopistealueeksi

GERIATRIAN ERIKOISALAN KÄYNNISTÄMINEN EPSHP:ssä

- 1.9.2004 astui geriatrian ylilääkäri toimintayksikön johtoon
- 27.9.2004 valittiin työpariksi sairaanhoitaja
- 1.1.2005 alkaen perustettiin apulaisylilääkärin virka, joka täytettiin 1.2.2005

ETELÄ-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTAYHTYMÄ ORGANISAATIO 2005

ETELÄ-POHJANMAAN
SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTAYHTYMÄ
Huhtalantie 53
60220 SEINÄJOKI
Puh. (06) 415 4111 (vaihe)
Fax. (06) 415 4351
<http://www.epshp.fi/>

Maria Nuotio 8.9.2005

GERIATRISEN TOIMINNAN YLEISET TAVOITTEET

- ikääntyvän väestön optimaalinen toimintakyky ja elämänlaatu
- ennenaikaiseen pitkäaikaiseen laitoshoitoon joutumisen estäminen
- laadukas pitkäaikaishoito

Geriatrisen arvioinnin ja kuntoutuksen kohderyhmiä

- muistihäiriöpotilaat
- akuutit sekavuustilat
- lonkkamurtumapotilaat
- monilääkityt
- kaatuilevat vanhukset
- akuutit kunnon romahdukset
- inkontinenssi

GERIATRISEN TOIMINNAN SISÄLTÖ EPSHP:SSÄ

- poliklinikkatoiminta
- sairaalansisäiset osastokonsultaatiot
- kuntakäynnit
- koulutustoiminta

GERIATRIAN POLIKLINIKKATOIMINTA

- geriatriksen toiminnan pääpainopiste
- käynnistyi 6.10.2004
- tärkein potilasryhmä 75 vuotta täyttäneet muistihäiriöpotilaat
- monilääkitystä käyttävät ja jatkossa kaatuilevat vanhukset
- geriatristen konsultaatiopotilaiden seuranta

GERIATRIAN POLIKLINIKKATOIMINTA

- perustuu kokonaisvaltaiseen geriatriseen arviointiin
- lääkäri-hoitaja työpari
- potilas ja omainen tai muu lähitukija mukana työskentelyssä
- käytetään apuna erilaisia standardoituja mittareita toimintakyvyn eri osa-alueille
- arviointi painottuu kyseessä olevan ongelman mukaan
- liitännäissairaudet ja kokonaislääkitys tarkistetaan aina
- erityishuomio jatkohoidon järjestelyyn: sairaanhoitaja tärkeä koordinaattori

GERIATRISET OSASTOKONSULTAATIOT

- geropsykiatrian osastolle 2 viikon välein
- lonkkamurtumapotilaiden kokeileva geriatrinen arviointi moniammatillisena yhteistyönä ortopedian ja fysioterapian kanssa
- muut somaattiset vuodeosastot mukaan lukien tarkkailuosasto (akuutisti sekavoituneet, monilääkityt)

GEROPSYKIATRIAN OSASTOKONSULTAATIOT

- konsultaatiotoiminta käynnistyi lokakuussa 2004
- 2 potilasta joka toinen torstai-iltapäivä
- erotusdiagnostiset ongelmat: depressio vs dementia, primääristi psyykkinen sairaus vs alkava dementiasairaus
- konsultaatiotilanne tiimimäinen: osastolta mukana hoitava lääkäri, omahoitaja, potilas ja omainen
- toimintakykyarviot, laboratoriotutkimukset, pään kuvantaminen tehty edeltävästi osastolla
- liitännäissairauksien ja kokonaislääkityksen tarkistaminen
- tarvittaessa seuranta geriatrian poliklinikalla

Kuntakäynnit ja koulutustoiminta

- geriatrian toimintayksikön ja sairaalahygieniayksikön yhteinen koulutuskierrös
- geriatrian erikoislääkäriin konsultaatio/koulutuskierrat terveyskeskusten vuodeosastoilla
- meetingtoiminta perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa
- alueellinen vuotuinen geriatrian koulutustilaisuus keskussairaalassa

"Pitkäaikaishoidon haasteita"- koulutuskiertros kunnissa

- joka toinen torstai-iltapäivä
- tiimissä infektio­lääkäri ja hygieniahoidajat, geriatrian ylilääkäri ja sairaanhoitaja
- kohderyhmänä koko vanhustenhuollon henkilöstö
- aiheina hyvä ravitsemustila ja suun terveys, MNA-mittarin esittely, infektio-ongelmat pitkäaikaishoidossa (VTI:t, resistentit kannat) ja hyvät hygieniakäytännöt
- geriatrisen toiminnan esittely ja tutustuminen

"Pitkäaikaishoidon haasteita" - koulutuskiertros

- käynnistyi helmikuussa 2005
- 6 käyntiä ja 10 kuntaa yhteensä 220 kuulijaa, kesällä tauko
- kierrokset jatkuvat maalis-huhtikuulle 2006

Geriatrian toimintayksikön ja Sairaalahygienianyksikön "Maakuntakierros"

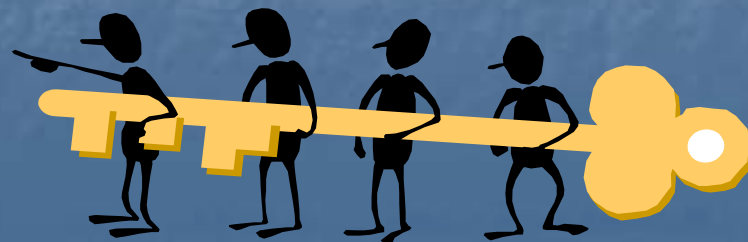
Syksy/Talvi 2005

- to 1.9. Alavus
- to 29.9. Kauhajoki
- to 27.10. Kyrönmaa
(Laihia, Isokyrö, Vähäkyrö)
- to 10.11. Jalasjärvi
- to 24.11. Lapua
- to 15.12. Alahärmä

Talvi/Kevät 2006

- Teuva
- Ylihärmä
- Isojoki (+Karijoki?)
- Kurikka
- Seinäjoki
- Evijärvi

Viemme yhteistyöllä tietoa ja käytännön
"apuvälineitä" maakuntaan!

Kuntakäynnit: konsultaatio- ja koulutusyhteistyö

- geriatrian erikoislääkäri mukana kierrolla terveyskeskuksen vuodeosastolla tai muussa vanhustenhuollon laitoksessa
- osa konsultaatiojaksosta anotaan geriatriaan erikoistumiseen (alustavat koulutussopimukset Tampereen ja Kuopion yliopistojen kanssa)
- myös muu henkilökunta hyötyy

Kuntayhteistyö: nykyvaihe

- pilottimainen kokeilu Ilmajoen terveyskeskuksen kanssa kesä-elokuussa
- yhteensä 5 tiistai-aamupäivää kiertämässä terveyskeskuksen vuodeosastolla yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin kanssa
- kokemukset hyviä: yhteistyötä tarkoitus jatkaa syksyn 2005 aikana

Kuntayhteistyö:nykyvaihe

- yhteistyötä viritelty Alavudenseudun terveyskeskuksen kanssa
- muistihäiriö-ja dementiapotilaiden tutkimusyksikkö -hanke Kuivasjärven sairaalassa
- konsultaatiokäynnit
- 2006 alusta kuntayhtymässä kaikki kuusiokunnat, väestöpohja 29 000; oma geriatri?

Alueelliset koulutustilaisuudet

- vuosittain toukokuussa keskussairaalassa
- koko päivän koulutus lääkäreille ja muulle sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstölle
- ensimmäinen 4.5.2005 aiheena vanhusten kaatuilu ja kognitiiviset häiriöt

Geriatrisen toiminnan suunnitelmia

- muistihäiriöpotilaiden ikäraja?
- geriatristen potilaiden ravitsemustilan arviointi ja edistäminen -kehittämishanke
- lonkkamurtumapotilaiden geriatrisen arvioinnin ja kuntoutuksen alueellinen tehostaminen (käypä hoito)
- geriatrian erikoislääkärien kouluttaminen
- poliklinikkatoiminnassa kaatuilevien vanhusten arvioinnin kehittäminen

Geriatrisen toiminnan henkilöstö- ja tilasuunnitelmia

- vuodelle 2006 esitetään perustettaviksi osastonhoitajan ja erikoistuvan lääkärin virat ja osastonsihteerin toimi
- lisätiloja remontoidaan: toiselle lääkäri-hoitaja-työparille ja osastonsihteerille huoneet
- päivystyskeskusrakennukseen (Y-rakennus) geriatrian poliklinikalle tilavaraus
- monen erikoisalan yhteinen kuntoutusosasto (ortopedia, reumatologia, fysiatria, neurologia ja geriatria) Y-rakennukseen
- geriatrinen arviointi- ja kuntoutusyksikkö